

Biomarkører er nyttige ved bløtvevssarkomer

Lavt uttrykk av immunceller i bløtvevssarkomer kan tyde på dårligere prognose, også når svulsten kan fjernes kirurgisk med god margin.

Bløtvevssarkomer er en sjelden, men aggressiv krefttype som også kan ramme barn. Tradisjonelle risikofaktorer vil i liten grad kunne forutsi prognosen. Ved å identifisere biomarkører som tilsier dårlig prognose, kan pasientene gis ytterligere, spesifikk behandling.

I sin avhandling viser Sveinung Wergeland Sørbye hvordan immunceller og genuttrykk i vevsprøver fra 249 sarkompasienter ved hjelp av immunhistokjemi ble undersøkt og sammenholdt med kliniske data. Pasienter med lavt uttrykk av immunceller, som CD4- og CD8-positive T-celler, hadde kortere sykdomsspesifikk overlevelse. Spesielt pasienter med lavt uttrykk av CD20-positive B-celler kom dårlig ut. Det samme gjaldt sarkompasienter med høyt uttrykk av markøren Skp2 eller kombinert høyt uttrykk av markørene M-CSF og TGF-beta. Kvinner

med kreftsvulster med høyt uttrykk av Skp2 har kort forventet levetid hvis de ikke får tilleggsbehandling. Særlig hos pasienter hvor man ellers ville forventet høy overlevelse, som der man hadde oppnådd adekvate kirurgiske marginer, var det sammenheng mellom lavt uttrykk av immunceller og dårlig prognose.

– På sikt kan disse biomarkørene være med på å styre behandlingen. Før biomarkører kan tas i bruk i klinisk praksis, må det gjennomføres prospektive randomiserte studier for å se om mer målrettet behandling kan bedre overlevelsen for høyrisikopasienter, sier Wergeland Sørbye.

Sigurd Høye
sigurd.hoye@legeforeningen.no
 Tidsskriftet

Sveinung Wergeland Sørbye.
 Foto privat

Disputas

Sveinung Wergeland Sørbye disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Tromsø 26.9. 2013. Tittelen på avhandlingen er *Prognostic value of adaptive and innate immune systems in soft tissue sarcomas*.

Ultralyd ved langvarige fødsler

Ultralyd er et godt diagnostisk verktøy til å vurdere fødsler med langsom fremgang.

De fleste fødsler forløper uten alvorlige problemer, men langsom fremgang er vanlig hos førstegangs fødende. Årsaker kan være dårlige rier, feilinnstilling, stort foster eller trangt bekken. Tradisjonelt vurderer fødselsjelpere fødselens fremgang med hendene, men dette er en subjektiv undersøkelse. Ultralydundersøkelse blir mye brukt i løpet av svangerskapet, men lite under selve fødselen. Bør ultralydapparatet flyttes inn på fødestuene?

I sitt doktorgradsprosjekt har Erik Andreas Torkildsen undersøkt 110 førstegangs fødende med langsom fremgang i første stadium. Hovedeffekt mål var vaginal fødsel versus keisersnitt. Fosterhodets nivå og posisjon i fødselskanalen ble undersøkt med ultralyd. Dette ble sammenliknet med tradisjonell klinisk undersøkelse. Det ble brukt to målemetoder for nivå: avstanden fra fosterhodet til perineum (avstandsmetoden) og vinkelen mellom fosterhodet og symfyisen (vinkelmetoden). Dessuten ble det anvendt både to- og tredimensjonal ultralydteknikk.

Hvis fødselen stoppet opp når hodet lå høyt i fødselskanalen, var det stor risiko for

keisersnitt, men dersom hodet hadde passert midtre del av kanalen, fødte 90 % av kvinnene vaginalt. Fosterhodets posisjon i bekenet hadde liten betydning for det videre fødselsforløpet, trolig fordi hodet vanligvis roterer spontant.

– Avstandsmetoden og vinkelmetoden samsvarte godt, og resultatene fra to- og tredimensjonal teknikk var likeverdige. Todimensjonal teknikk bør derfor foretrekkes fordi det er en enklere undersøkelse og utstyret er rimeligere, sier Erik Andreas Torkildsen.

– Ultralyd er en mer objektiv teknikk enn manuell undersøkelse og kan gjøre det lettere for fødselsjelpere å stille mer nøyaktige diagnoser. Undersøkelsen med ultralyd er rask og enkel og gir informasjon direkte på fødestuen. Dette vil kunne gjøre det enklere å vurdere det rette tidspunktet for eventuelt keisersnitt og unngå unødvendige keisersnitt, sier Torkildsen.

Sigurd Høye
sigurd.hoye@legeforeningen.no
 Tidsskriftet

Erik Andreas Torkildsen.
 Foto privat

Disputas

Erik Andreas Torkildsen disputerte for ph.d.-graden ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet 20. 9. 2013. Tittelen på avhandlingen er *Ultrasound & prediction of prolonged labor*.